

CAP

VERMELL

Nº 37

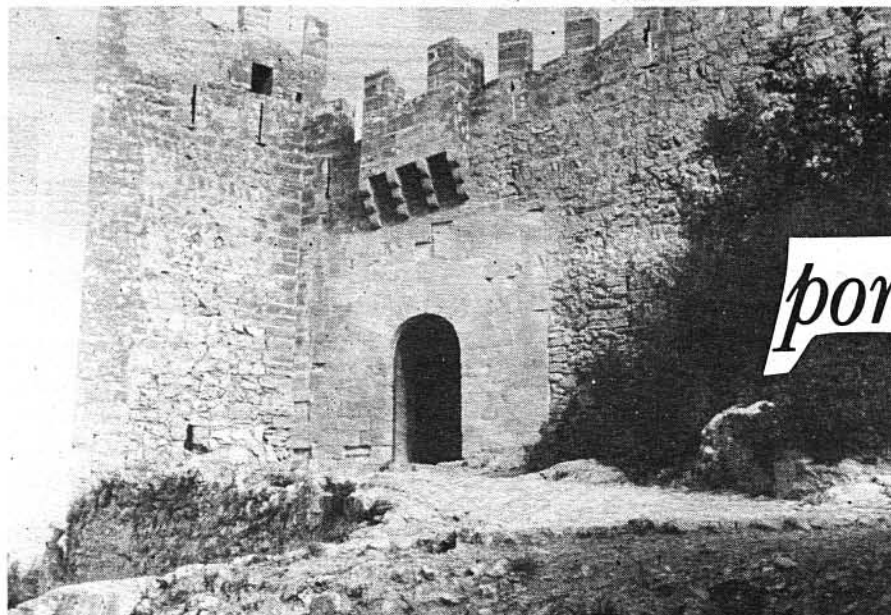
Capdepera-Cala Rajada

Gener 84

Donem saba nova

a les velles orrels...

Un any acluca els ulls, just perquè un altre any els pugui badar. I amb aquest en fa tres que "Cap Vermell" va pel món. Tres anys que, de cada dia, nos han fet més conscients de la nostra modèstia i de la minsa incidència que, probablement, tenim damunt l'esdevenir del nostre poble. Per això entram dins el nou any de puntetes i li donam la benvinguda amb tota la discreció i senzillesa de que som capaços, procurant allunyar-nos de la pedanteria i l'arrogància que, amb menys motiu, nos han temptat en altres moments.

Des d'aquesta perspectiva, aprofitant l'avinentsa de l'any que comença, renovam públicament els nostres propòsits i les nostres intencions d'actuació:

- No volem esser una publicació de mel i sucre. I pensam que no ho som, sobretot quan, empesos d'un vent i de l'altre, comprovam que "Cap Vermell" no resulta excessivament còmode per a casi ningú.

- No volem esser una publicació sensiblera sinó sensible. Volem tenir a flor de pell -la nostra pell de paper- els sentiments que empenyen aquest poble i a cada un dels seus habitants a seguir caminant per l'abrupte viarany de la vida.

- No volem esser una publicació edificada damunt l'acritud, la intolerància o la intransigència. Per això feim professió de fe en el diàleg i en la convivència.

Seguirem, com fins ara, denunciant tot allò que creguem denunciabile. Seguirem exercint la crítica -en el més ample sentit de la paraula- de les persones i institucions que, per la seva importància, influeixen en el nostre desenvolupament com a poble. Seguirem aixecant una bandera en favor dels més dèbils i desvalguts, i seguirem dubtant, sistemàticament, dels poderosos.

De Capdepera i Cala Rajada mos interessa, particularment, la gent. Mos interesen els homes i les dones amb qui mos topam cada dia en el carrer. Mos interessa la persona, l'esser huma que, feble, perdut i efímer, es capaç, malgrat tot, "de deixar la seva petjada damunt l'eternitat del paisatge i de deixar la seva marca en la successió interminable dels segles".

Que l'any 84 mos sigui propici! I que mos ajudi a recuperar la voluntat individual i col.lectiva d'anar fent un poble a la mesura de l'home!

La notícia d'aquests dies han estat les obres del solar que ocupa des del Carrer Gómez Ulla (davant la Plaça de la Constitució) fins al Carrer de Ciutat.

El mes passat parlàvem de l'amenaça d'esbaldrec, ara ja han hagut de desallotjar una vivenda per prevenció.

Hem volgut recollir algunes opinions:

Deogracias Castellano (encarregat del control de materials): Como miembro del pueblo encuentro que no hay derecho a causar tantas molestias. Como albañil y militante sindical creo que la ley debería ser mucho más exigente y, cuando puede haber daños a terceros en obras de esta envergadura, debiera exigir un depósito de garantía. Lo peor ha sido la demora después de la excavación.

Toni Moll (regidor d'urbanisme): En Tomeu Flaquer "Gabriel" va demanar els permisos a l'Ajuntament, els hi concediren i va pagar lo que tocava. Després de les excavacions pareixia que s'anava demorant l'inici de les obres i l'Ajuntament li va fer un decret d'Alcaldia (amb el consegüent expedient). Ara hi tornen fer feina, però l'expedient segueix, perquè si els propietaris no ho arreglen ho farà l'Ajuntament. La propietat haurà de pagar els danys ocasionats (ocupació de la via pública, veïnats, etc.).

Antònia Flaquer (83 anys, desallotjada de ca seva): M'han donat un disgust que em durà a la mort. No comprenc com deixen fer aquestes coses. No es pot dir lo enfadada que estic.

Margalida Tous (veïnada): No mos ha afectat; fa anys férem un mur de ciment i, per altra part, la nostra casa està molt alta.

Carmen Rubio (veïnada): Nos ha dado humedad por toda la casa. El desastre ha sido tener las obras paradas.

Manolo Rivero (veïnat que fa un any que ha acabat la casa nova i té un bon crui dins el pati): No comprendo cómo se permiten estas cosas. He ido dos veces al Ayuntamiento y me han dicho que se tiene que arreglar, pero así estamos. No hay derecho.

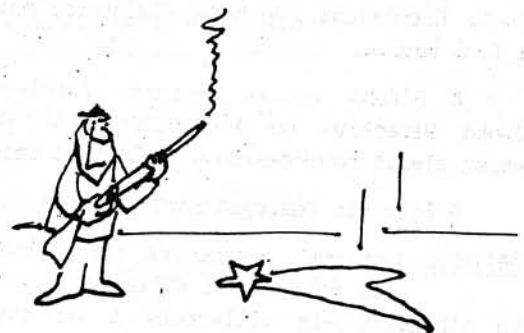
PLAÇA DES SITJAR

CULTURA El 17 de desembre es reuní l'antiga Comissió per la Cultura, l'Esport i l'Esplai. La veritat és que no pareix que estigui gaire aclarit el seu futur.

CRISI La imatge del Crucificat, talla gòtica del segle XIV, descoberta a la Capella del Castell fa prop de vint anys, ha estat exposada durant les festes de Nadal a la Llotja de Palma. ¿Quan li trobarem un lloc digne i segur a Capdepera per posar-l'hi?

L'ESPERANÇA Alguns diuen que feia anys que no es veia tanta gent a les festes de la Mare de Déu de l'Esperança. Els actes religiosos: La Missa de la vigília, la Concelebració del dia de la Festa (amb homilia històrica de Mn. Antoni Gili) i la Processó tradicional del capvespre. També el vespre de la vigília l'Ajuntament oferí una torrada de botifarrons i sobrasada a l'esplanada de devora la cisterna del Castell.

MOSTRA En el Molí de Ca'n Prebe, del 10 al 18 de desembre, s'obrí la primera mostra d'olis, escultures, ceres, gravats, ceràmiques i mosaics. Autors: Joan i M^a. del Mar Bonet, Josep Bru, Bonet de San Pedro, M^a. Ant^a. Carrió, Daniel Codormiu, Gustavo, Joan Mesquida, Antonio F. Molina, Joan Sarasate, Pere Pujol i F. Palmer Mulet.

TAULA RODONA També dins el programa de festes de l'Esperança l'Ajuntament organitzà, el 19, una taula rodona sobre història de Mallorca especialment referida a Capdepera. Els convidats traqueren espipellades històriques des de la Conquesta de Jaume I fins al segle passat. Obriren als ulls dels assistents, unes cent persones, un ventall molt ample de temes que poden ésser tractats en pròximes ocasions. Moderats per Mn. Pere Orpí, formaren la taula: Lleonard Muntaner i Jaume Alzina, llicenciats en Història, Mn. Antoni Gili, historiador artanenc, i Pep Terrassa, mestre i aficionat a la història local. Tots quedàrem amb ganes de tornar-hi.

DON JULIO Parlant de història, el destí volgué que el mateix dia que es feia la taula rodona sobre història local, acompanyàssim al cementeri un gabellí d'adopció, Juli Georges; un català que havia arribat fa 45 anys i que havia mostrat en tot moment un gran interès i sensibilitat per totes les deixalles dels nostres avantpassats. Papers, ceràmiques, bronzes, curiositats anaren omplint calaixos i estanteries de ca Don Julio. Ell mateix gratà la terra de S'Alzinar i altres talaiots cercant materials. Seria una llàstima que tot això desaparegués o s'espargís. Una possible (¿o necessària?) gestió de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament.

PRESIDENT Abans de que prosperàs la impugnació presentada per en Mateu Mercant a les eleccions de President de la Federació de Confraries de Pescadors de Balears, el fins ara President, Josep Rebassa Fuster, ha presentat la dimissió "per motius personals". Automàticament, el Patró Major de la Confraria de Cala Rajada, ha passat a ocupar la dita presidència. Lo que importa és que tot l'entusiasme que en Mateu "Castus" ha demostrat per a accedit al càrrec no li manqui per a dur-lo endavant.

ESCOLES Les escoles locals han viscut temps d'eleccions. A S'Alzinar han elegit el Consell de Direcció i la Junta Econòmica: Consell de Direcció: Gabriel Flaquer, Jaume Fuster, Jeroni Alzina i Maria Terrassa. Junta Econòmica: Pep Gómez-Quintero, Mateu Garau i Toni Vaquer.

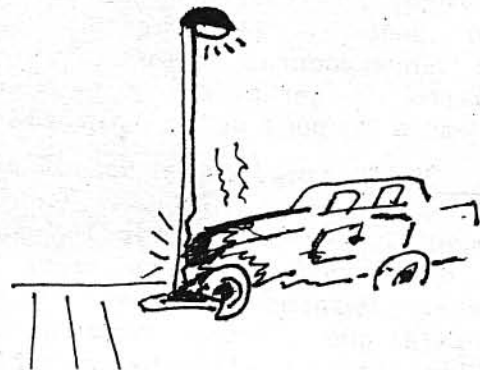
A S'Auba es va renovar, parcialment, la Junta Directiva de l'Associació de Pares. Va ésser elegit nou President en Gabriel Dalmau.

A tots els desitjam sort i encert.

MATINES Les dues parròquies s'ompliren de gent per celebrar el Naixement del Nin Jesús. La Sibil.la, els villancets i els gests per a un món treballant la pau i la no guerra animaren la missa de les matines.

CONTENIDORS Han estat col.locats a llocs adients per evitar l'expectacle de brutícia escampada pels carrers. Esperem que aquest gest mos responsabilitzi una mica més a tots i facem un esforç per mantenir net el nostre poble.

LLUM Aquestes festes ja han estat enceses les faroles de l'autovia Joan Carles. Hi ha llum a voler. Els pessimistes es demanen quin temps tardarem sense que un cotxe s'endugui la primera. També han desemboçat les clavegueres de l'autovia; malgrat tot, quan plou, convé anar molt amb bones.

AJUDES Encara que tots ja desitjàvem que se n'anàs l'any que hem deixat amb gemecs de calamitats, amb nosaltres no ha quedat tan malament: La Comunitat Autònoma mos ha regalat 25.000 pts. i 10.000 l'Obra Cultural Balear. Gràcies a vosaltres i a ells seguim endavant.

ESCOLA Està exposat al públic a l'Ajuntament l'anunci de licitació d'adjudicació de les obres de l'escola de Cala Rajada, per part del Ministeri d'Educació.

CAP D'ANY Qui més qui manco va cercar companyia per rebre l'any nou. Molts ho feren davant el rellotge del campanar de Cala Rajada i aquest, per fer-se valer, els feu la lletjura de no tocar les campanades. Altres celebracions, amb menors d'edat per enmig, lleven la son a més de dos pares. ¿I a les autoritats?

REIS Un any més l'entusiasme i entrega d'un grup de joves gabellins ha fet possible l'esclat d'alegria dels nostres nins. Els caramel. los les sortien per les orelles i el goig pels ulls.

TOMBOLA Després del'exit de la canastra de Nadal, el Club de la Tercera Edat de Capdepera obrirà un tómbola durant les festes de Sant Antoni. La majoria d'obsequis són obres de pauma fetes pels mateixos membres del club. També han arribat nombrosos obsequis de particulars i entitats. Algú comentava que d'on no ha arribat res és dels qui comercialitzen la seva "obra". També preparen un bon fogueró i una carrossa. Ja vos ne parlarem.

MOSTRA LITERÀRIA Aquest dies estam llegint i comentant les dues-centes redaccions que nos han arribat dels alumnes dels nostres centres escolars. S'hi veu la feina dels nins i dels mestres. El mes que ve ho comentarem més àmpliament.

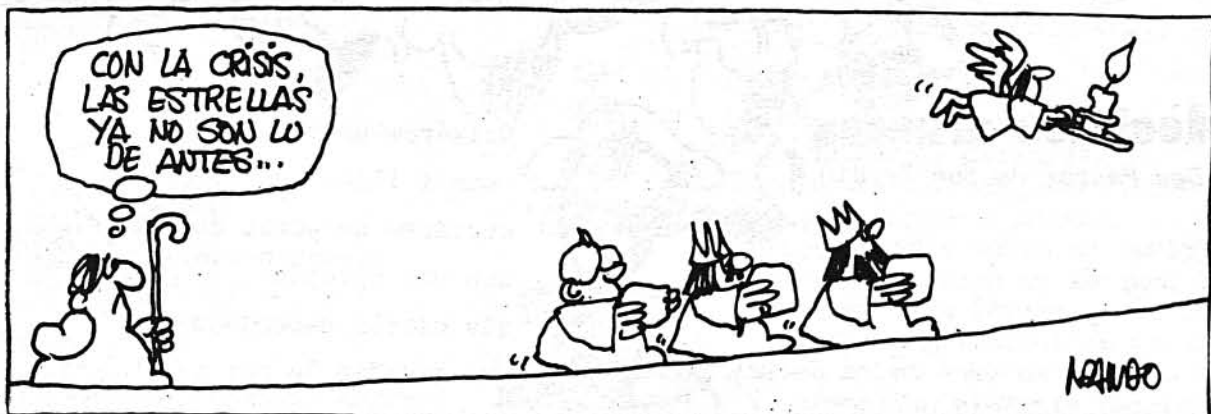
AJUNTAMENT Hem rebut una comunicació de La Sala en el sentit de no rompre el diàleg ni la col.laboració en bé del nostre poble. Esperam que no serà difícil trobar camins.

¿QUI EN TÉ LA CULPA? No sabem si el "Cap que crema" vos aclarirà res, però lo cert és que han fet buidar la casa i el pis del carrer Gómez Ulla veïnat de les obres d'excavació del solar de davant la Plaça de la Constitució. Mig poble s'hi ha aturat a badar i més de mig ha contat vida i miracles dels implicats. La carretera està tancada (seria interessant sebre si la policia també els ha posat una multa, perquè quan nosaltres hi deixam el cotxe deu minuts mos costa 2.000 pts.) i aquest és, potser, l'únic avantatge: es pot anar tranquil pel carrer sense córrer el perill de esser atropellat i els veïnats d'aquest carrer disfruten d'una pau i un silenci que feia anys que no coneixien. No deuen contar lo mateix els del carrer de Ciutat. ¿Indemnitzaran els perjudicats?

PERIÒDIC Per ajudar a l'expressió dels integrants de la comunitat escolar i per informar al poble, ha sortit el primer número de "Capdepera, ja" del Centre Escolar S'Alzinar. Vint pàgines amb entrevistes, dibuixos, poemes, passatemp, reportatges, etc. Moltes estones de treball per part d'alumnes i dels mestres que els han ajudat. Un detall molt significatiu i esperançador: Fan la presentació tres mestres castellanoparlants i la fan en català. És d'agrair.

CARRETERA Pareix que volen fer una carretera nova que travessi des de Sa Font de Sa Cala fins a la carretera de les Coves. Els petits propietaris de finques del camí de Sa Tortuga, per on pareix que volen fer passar la carretera, no n'estan gens satisfets d'aquesta notícia. Per cert, que ja han tancat la carretera d'Artà a Sant Llorenç per començar les obres.

PINTURA Nutridíssima participació va haver-hi per part dels escolars locals en el Concurs de Dibuix i Pintura organitzat pel PSOE. I dintre ella, algun indici de futur artista. La festa d'entrega de premis tengué lloc en el local del partit el passat dia 2.

HEM FET AQUEST NÚMERO:

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Jaume Fuster
 Biel Pérez
 M^a. Antònia Nadal
 Maria Vives
 Pep Terrassa
 Ani Muñoz
 Joan M. Rosa
 Gregori Mateu
 Mateu Gili
 Coloma Mayol
 Antònia García

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
 Capdepera-Cala Rajada
 GENER 1984
 Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
 Dipòsit Legal: P.M. 497/80
 Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

per què ?

PER QUÈ tothom creu que els desbarats
dels poderosos sempre troben
més comprensió que els dels
pobres ?

PER QUÈ demanam solucions de defora
i no pensam a posar-hi lo
que depèn de nosaltres ?

PER QUÈ serveix la presó ?

PER QUÈ mos sap tant de greu que mos
recordin les nostres històries
familiars i tenim tan bo de
fer recordar les dels al-
tres ?

Sentiment inviolable,
petjadissa sens soroll,
espurna que m'afalaga.
Ets l'amor?

Joliu esqueix d'esperança
infatigable escorcoll,
ràim, de tot sol, madur.
Ets l'amor?

Carrer lliscadís de pluja,
metzina que duu el fibló,
apogeu inexplicable
Ets l'amor?

Golosia llepissosa,
de la clavellina, olor,
inajornable emergència.
Vina amor!

Jaume Fuster

dèclmes afuades

Des Pastor de Son Perdiu

Primer va esser l'Esperança
i després va esser Nadal.
De s'any arribà es final
enmig de festa i gaubança;
i com que sa gent no es cansa
després els Reis arribaren
i pes poble es passejaren
repartint jocs i alegria.
Aquest va esser un gran dia
que nins i vellès disfrutaren.

.....

Per fer es deu reals justs,
sa festa de Sant Antoni
amb focs, coets i dimonis,
mos ha deixat ben eixuts.
Tants de dies hem perdut,
o hem guanyat, anant de festa,
que ara mos sembla feresta
sa costeta des gener.
No m'ha quedat cap dobler
per continuar sa gresca.

Deixàrem un moment
noms i llinatges,
cercàrem un petit detall
que ens apropàs
als estels esponjosos
que guarden la mar quieta
enfressada de lluna.
Llavonces murmurava
una cançó,
anava amb el compàs de l'aire.
M'engronsava
d'aquí cap enllà delicadament.

Antònia

EXTRACTOS DE ACUERDOS

DEL

AYUNTAMIENTO PLENO

SESION EXTRAORDINARIA, 14-XI-83

Por unanimidad se acuerda la compra de instrumentos musicales para los alumnos del centro escolar S'Alzinar, por un valor de 50.000.-Ptas.

A propuesta de la Comisión de Cultura también se aprueba colaborar económicamente en la promoción musical; mediante la impartición de clases a niños en edad escolar, así como dar una subvención para ayuda en la contratación de monitores deportivos en el centro escolar S'Auba y S'Alzinar.

Asimismo se aprueba una propuesta para consignar en el presupuesto del ejercicio 1984 una cantidad con destino a gastos de profesorado para estudios de graduado escolar.

Con el fin de introducir ciertas modificaciones en el proyecto de saneamiento y abastecimiento de Capdepera, se solicita una prórroga, hasta el día 15 de diciembre de 1983, para la firma del Acta de replanteo de las obras.

En cuanto a la celebración de la Fiesta de la Esperanza, se acuerda que por la Comisión de Cultura se elabore un programa.

SESION EXTRAORDINARIA, 9-XII-83

Se aprueba una modificación de crédito en el presupuesto ordinario de 1983.

Asimismo se acuerda la recepción definitiva de las obras del muro de contención junto al edificio escolar S'Alzinar.

SESION EXTRAORDINARIA, 24-XII-83

Se acuerda la compra de una finca sita en Na Veguera, para la construcción de un nuevo matadero municipal, acondicionado a la nueva legislación vigente.

Se solicita la introducción de determinadas modificaciones en el proyecto de saneamiento y abastecimiento de Capdepera, al tiempo que se pide se inicien las obras de las zonas no afectadas por dichas modificaciones.

DURANT EL MES DE NOVEMBRE...

Han nascut:

Patricia Valle Marcos
de Francisco y Encarnación.

Martin Robin Reinhard
de Axel y Elizabeth.

Juana Teresa Piñol Torrente
de Antonio y Teresa Josefa.

Guillermo Mir Candelario
de Francisco y Manuela.

S'han casat:

Fco. Javier Alvarez-Ossorio Ferrer
amb Antònia Domínguez Sirer.

Jordi Montaner Cano
amb Antònia Frontera Barceló.

Antonio Juan González Boyero
amb Ana M^a. Duran Picón.

Manuel López Díaz
amb Visitación Hernández Maya.

Pere Pastor Fuster
amb Christiane Naglik.

Manuel Carrasco Tejada
amb Antònia Vicenç Casselles.

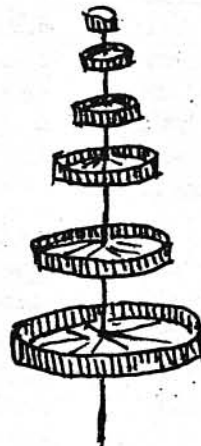
Han mort:

Maria Colom Massot

Juan Quiles Ruíz

Joana M^a. Alzina Melis

Bartomeu Sancho Moll

A N Y 1 9 8 3

NAIXEMENTS

27 nins

30 nines

NOCES

34

DEFUNCIONS

33 homes

23 dones

DURANT EL MES DE DESEMBRE...

Han nascut:

Cristina Bennassar Wilmers
de Joan i Cristina.

Eduardo Alberto Requena Fernández
de Vicente y Josefa.

S'han casat:

Joan Terrassa Lliteres
amb Petra Tous Ginard.

Manuel Infante Lliteres
amb M^a. Esperança Sureda Vives.

Bartomeu Forteza Picó
amb Rósario Inojosa Anguitas.

Juan Zarallo Cruz
amb Visitación Maya Donoso.

Antonio Muñoz Heredia
amb Francisca Bordoy Vives.

Casto Sánchez Negrillo
amb Cati Estela Massot.

Martí Bisellach Rotger
amb Margalida Alcón Flaquer.

Han mort:

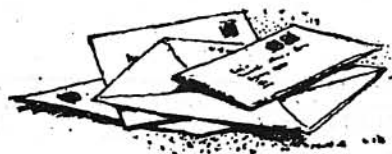
Jaume Sastre Capó

Miquel Sard Vives

Juli Georges Giralt

Bartomeu Mayol Garau

Margalida Bonnín Forteza

A QUIEN CORRESPONDA

Quisiéramos llegar hasta el fondo y el final de nuestra información, sin tener que escribir un solo nombre propio -aparte, claro está, del que protagoniza la cuestión- ni tampoco señalar a nadie. Labor un tanto difícil la que nos hemos propuesto, pero se intentará llevar a cabo. Así pues, vamos al fondo de la cuestión, e informar con objetividad, ya que es lo que nos proponemos.

La verdad de lo sucedido, es que desde el día 6 de diciembre, hasta la fecha en que transcribimos esta información, día 10, sábado, hemos podido observar las riadas de aguas residuales, que procedentes de una de las fosas sépticas, del "Grupo de Viviendas de Pescadores". Dichas aguas pestilentes, durante las fechas mencionadas con anterioridad, bajaban a lo largo y ancho de la calle de "Las Monjas", y esta anomalía ya reviste caracteres de suma gravedad, que a decir verdad, podemos anotar que hemos perdido la cuenta, de las veces que ello ocurre. Este triste i lamentable problema, parece indicar que el controlarlo se escapa a los responsables, que por supuesto los debe de haber, y lo más triste del caso, es que no se intenta darle una solución definitiva.

Que esta anomalía sucediera una o dos veces, y se solucionase con una concienzuda reparación, estaríamos

muy de acuerdo, pero los arreglos, mejor dicho, las "pobres reparaciones" que se llevan a cabo, cada vez que la avería se produce, son verdaderas chapuzas, y esto es lamentable.

Para ser más precisos en nuestra información, diremos que en el recinto de este "Grupo de Viviendas", existe un patio de grandes dimensiones, que se usa como aparcamiento, lo cual tendría que estar prohibido, y lo tendría que estar por la sencilla razón de que justamente en las entradas de dicho patio, existen las desembocaduras de las fosas sépticas, y cada vez que un vehículo entra o sale del mencionado recinto, las conducciones se resienten, hasta que se produce la rotura, que caso de seguir así, llegará un día en que nos veremos afectados por alguna peste o extraño virus, y luego tendremos que denunciar públicamente a los culpables de tan grande abandono, porque la paciencia llega hasta unos límites.

A quien corresponda, debería tomar nota, para obrar en consecuencia y evitar el desagradable "olor" del agua residual cause las consabidas molestias a los vecinos de la calle "Las Monjas", lo cual llega a límites insospechados.

Podríamos extendernos más sobre este grave problema, pero suponemos que con lo expuesto sobran más comentarios.

Nicolás Nadal

L L O C S D E V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria l'Orient.
- Llibreria Escolar.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria Quart Creixent. Ciutat.

EL PARQUE INFANTIL

Bueno, tal vez sería mejor titular este articulillo en plural. Puesto que existen dos en Cala Rajada. Empero al que nos queremos referir hoy es al ubicado en la calle Hernán Cortés, enfrente del antiguo Club S'Auba (ya que el emplazado en la Avenida América es de poca entidad y se halla en aceptable estado).

Y, ahora, no es para darnos plácomes por la hermosa existencia de tal Parque Infantil, público. No, y lo lamentamos de veras, sino por todo lo contrario.

Todos lo conocen: es un sencillito rincón, cercado y con arena, que cuenta con una decena de aparatos. Y estos artilugios están, desde hace más de un lustro, y quizás dos lustros, y... en un estado deplorable. Tres consistorios distintos han podido arreglar este desaguisado. Mas ninguno lo ha hecho. ¿Qué ocurre ahí? Se trata, casi simplemente, de gastar unos pocos miles de dineros para proceder a dar unas manos de pintura, algún pequeño arreglo y el consiguiente engrase, además de disponer de la puerta de hierro para cerrarlo fuera del horario establecido. Mas ignoramos el por qué todavía no se realiza su reparación. ¿A qué se espera?

Ello es algo vergonzoso. De bochorno, Sras. y Sres. Y para más Inri ubicado frente a un Colegio (aunque con provisionalidad éste). Quiero así significar aún más la perentoria necesidad de su más inmediato arreglo. Pues bien pudiera ser utilizado por los alumnos que asisten al Colegio del ex-club S'Auba. Y, claro es, por cuantos niños así quisieran. Muchos padres y abuelos lo agradecerían. Per no. Ello se eterniza y no se arregla. Algún motivo habrá

para que nuestro Parque Infantil permanezca así, en tan lamentabilísimo estado.

El sagaz corresponsal de prensa, Nicolás Nadal, efectuó ya varias denuncias escritas sobre esta singular cuestión (el 15-XI-78 en "Balears" y en Marzo-83 en "El Día"). Mas parece que se hizo aún el menor caso.

Alguien suspicaz apunta si habrá ahí también esas cosas de siempre -que estropean anhelos e ilusiones generales-, esto es, oscuros intereses o intereses creados, o amiguismo, o... aunque no sabríamos el por qué (en caso de poder ser ello cierto).

En el peor de los casos, el Parque podría haber sido desmontado, pieza a pieza, y trasladado a otro enclave de la población conveniente.

Parece que los niños "calarajaders" están "condenados" a no poder disponer cumplidamente de su parque público. Y envidian a los de otras poblaciones que sí los tienen en buen uso.

Desde esta tribuna de "Cap Vermell" echamos una lanza en favor, en demanda, de solución a eses, al parecer, sencillito problema. ¿Querrá ese nuevo ayuntamiento tomar cartas en el asunto y cuidar, mejorar, embellecer ese interesante Parque? Esperémoslo así ya.

"Au mem si ho veurem així qualque dia... i que no sigui molt lluny. Si pot esser abans de Pasqua, quan el poble reviscola cara al turisme que ja arriba. Au idò".

Este Parque Infantil fue donado al pueblo por la familia March e inaugurado en el año 1970.

J. Pujadas

SUBSCRIPCIONS

Aquests són dies de repassar els comptes i fer balanç. Amb satisfacció hem comprovat que hem acabat l'any sense deutes, encara que no ha sobrat gaire cosa. Per això nos arriscam a no pujar la subscripció per enguany; seguirem amb les 800 pts. No ho gasteu tot amb les rebaixes i deixau un bitlletet per "Cap Vermell". Tenim intenció de cobrar totes les subscripcions a començament d'any, mos estovia molta feina.

GRACIES

Dos joves, estudiants d'Assistents Socials, han realitzat un estudi de la situació de la TERCERA EDAT de Capdepera i Cala Rajada durant l'estiu passat. Són en JOAN MANEL ROSA i en QUICO CAMPOS, gabellí el primer i l'altre ciutadà.

El dia 30 de desembre es reuní el Consistori en ple per a escoltar aquest estudi i fer les consultes que es creguessin convenients. També nosaltres hem volgut preguntar-los:

¿Per què aquest estudi?

L'Ajuntament volia fer una residència per a la Tercera Edat i va trobar necessari conèixer la situació real d'aquest col·lectiu per poder actuar amb coneixement de causa. Nosaltres ho vàrem sebre i presentàrem un projecte, el mes de juliol, que va ésser aprovat per unanimitat.

¿Quina preparació teniu?

Al començament mos feia por no poder-ho dur endavant. Aiximateix nosaltres ja havíem fet un estudi sociològic del barri de Cas Capiscol de Ciutat. Però ens dirigírem al Gabinet de Investigació Sociològica de l'Escola d'Assistents Socials, format per un economista, un sociòleg i dos assistents socials. Mos encoratjaren, mantenguérem algunes reunions i comprovàrem que el treball es feia correctament. Nosaltres seguírem treballant; una vegada acabat, ells s'ho han mirat i han dit que estava bé.

¿Com vos ha quedat l'estudi?

Té 273 pàgines, que són el resum de molts més papers i treballs fets durant l'estudi.

¿Quin sistema heu utilitzat?

Primer vàrem fer un estudi teòric del que significa la tercera edat a l'Occident, a l'Estat Espanyol i a les Illes. També miràrem lo que s'ha fet a Catalunya, que potser és el país més avançat entre nosaltres sobre la temàtica de serveis socials.

Llavors vàrem fer una observació sistemàtica del poble. Mos interessava sebre quina era l'estructura urbanística, la vida del carrer (com es relaciona

la gent a nivell de carrer). Mantenguérem converses amb persones relacionades amb la tercera edat. Assistírem a reunions de persones de la tercera edat.

D'aquí traguérem tota una sèrie de dades que mos serviren per plantejar una hipòtesi: "En el Terme Municipal de Capdepera la població de la Tercera Edat es troba en un nivell socio-econòmic deficient". Després vàrem fer un estudi demogràfic per sebre quin era el camp a investigar; férem una fitxa de cada vell (de fet a Capdepera un grup de dones ja tenia un coneixement molt detallat dels vells del poble).

A partir d'aquí nosaltres intentam veure si la hipòtesi que hem plantejat es correspon amb la realitat local. Féim un número considerable d'enquestes (un 15% de la població major de 65 anys). A l'enquesta hi ha distints apartats: Dades de població, Ambientació Vivenda i Urbanisme, Convivència, Salut, Economia i Treball. L'estudi de l'enquesta mos fa veure que no anàvem errats

¿Què voleu dir amb l'afirmació de que el nivell socio-econòmic de la Tercera Edat és deficient a Capdepera i Cala Rajada?

Per fer un estudi no queda més remei que triar un mètode; una manera de dir les coses i estudiar-les perquè tots mos poguem entendre. "Deficient", en el nostre estudi, vol dir: baix nivell d'ingressos (15 a 25 mil pessetes), vivendes amb males condicions (cruis, humitat, escusats, rentadora, aigua calenta, bany-dutxa, valoració que el mateix interessat fa de la seva vivenda, etc.), escassa relació interpersonal (amb qui viuen i amb quines condicions; si es troben a gust, si tenen visites, amics, etc.), si es poden valer per sí mateixos.

¿Heu trobat diferències notables entre Capdepera i Cala Rajada?

Sí, moltes. Totes parteixen de la diferència econòmica entre els uns i els altres. La mitja d'ingressos de Cala Rajada és superior a les 35.000 pts. en canvi a Capdepera no arriben a les 24.000. Això suposa diferència en l'estat de la vivenda, atenció mèdica privada, equipaments, etc.

També hi ha altres diferències que no es poden resoldre amb doblers. A Capdepera la gent està molt més arrelada en el poble (la majoria està acostumada a viure dins un mateix entorn: casa, carrer, persones). El consum de medicaments és molt més elevat a Cala Rajada.

Hi ha una cosa molt curiosa respecte dels que podríem anomenar malvicis (tabac i beguda): A Capdepera fumen el 6'38% mentre a Cala Rajada ho fa el 24'44%. La diferència encara és més gran en la beguda, el 3'25% a Capdepera i el 22'22% a Cala Rajada. Que no en tinguin cap, a Capdepera el 91'27% i a Cala Rajada el 53'33%. A Capdepera un 25'53% confessa que es troba tot sol, a Cala Rajada un 35%.

També convé notar que dins el terme municipal de Capdepera els vells (majors de 65 anys) són el 18 % de la població total, mentre que la mitja estatal és del 11%. Aquí hi ha uns 635 vells.

¿Respostes més urgents a donar?

Abans convendria dir que l'estudi només preten dir quina és la situació real de la tercera edat. Però quan coneixes la situació pots pensar camins de solució, i nosaltres en suggerim un com a més pensat i altres possibles. Però des d'un punt de vista tècnic, no polític.

Pensam que seria convenient crear un centre gerontològic de dia. Aquest centre cobriria tres nivells bàsics de intervenció: 1/ Ajuda domiciliària. 2/ Apartaments vigilats, i 3/ Un centre obert durant el dia de servici socio-comunitari.

¿Per què no ho explicau un poc?

Ho proposam així perquè pensam

que aquest sistema pot cobrir la majoria de les deficiències que veim. Fins i tot creim que la ubicació hauria d'esser dins el mateix poble, perquè el vell no perdi contacte amb la seva realitat (no quedi marginat); aquest poble hauria d'esser Capdepera, degut a que el vell de Capdepera està molt més arrelat, el de Cala Rajada ho té més bo de fer canviar, moure-se.

1/ Ajuda domiciliària. Mitjançant un voluntariat, persones que no es poden valer per elles totes soles (rentar, comprar, fer el dinar, etc.), serien ajudades a ca seva per unes persones. Això hi inclouria la necessitat de companyia.

2/ Apartaments vigilats. Es tractaria de fer uns llocs on la persona podria tenir la seva vida íntima-privada i al mateix temps rebrien l'assistència de lo que els fes falta (menjar, rentar, passatemp, metges, etc.).

3/ Centre de servici socio-comunitari. Seria una espècie de lo que ara hi ha a Capdepera, però una mica més gran, amb diverses sales per a les diverses activitats. També és important que el vell es relacioni amb persones de totes les edats, per això, obert a tothom; és lo que els tècnics diuen "intergeneracional".

¿Què hi diu l'Ajuntament?

El Batle i tots els regidors escoltaren amb atenció. Com és natural volen llegir l'estudi amb deteniment i volen consultar-lo amb persones relacionades amb el tema, tan a Capdepera com a Cala Rajada. Després pareix que convocaran una trobada per intercanviar opinions i anar destriant els camins a prendre.

El vell recorda que, en altres temps, l'estar en una llista o el que sabessin detalls de la seva vida li ha duit problemes, ¿com vos han rebut?

Ha estat una sorpresa agradable, estàvem predisposats a que no nos rebessin gaire bé. Quan férem el treball de Cas Capiscol la gent, fins i tot la jove, no anava de contestar, en canvi aquí no hi hagut casi cap problema. Com a anècdota, a l'hora de demanar els ingressos econòmics, que sempre sol esser un secret, deien fins i tot les fraccions.

materials per a la nostra història

PEP TERRASSÀ

L'ESCOLA METODISTA

Així com la Reforma luterana del segle XVI va empènyer cap a la modernització en els països centre-europeus; aquí, en el poble, passa al revés, és la modernització del poble la que fa possible la comunitat evangèlica.

En el segle XIX, els pastors evangèlics tenien per norma obrir una escola al mateix temps que se formava una nova comunitat. Era una mesura obligada ja que el gran analfabetisme era quasi total entre els membres de la comunitat i un dels pilars de la Reforma és la lectura i lliure interpretació de la Bíblia.

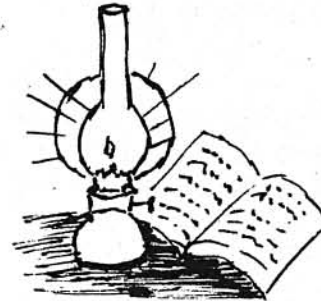
El partit republicà d'aquell temps defensava que la manera més eficaç de dur endavant la modernització del país era mitjançant la culturització de la societat; fent arribar les escoles d'instrucció al poble. D. Bartomeu, que políticament se sentia republicà, creu que la millor manera d'ajudar a la regeneració d'Espanya és per la lectura de l'Evangelí. En aquell temps era una opinió molt generalitzada dins els creents cristians el que tota la sabiduria humana es trobava dins les Escripures.

El pastor de la comunitat de Santa Catalina, de Ciutat, escriu (any 1887) en el diari "El Palmesano":

"El interés principal de las escuelas metodistas es instruir a la juventud, sabiendo que la ignorancia es el más poderoso baluarte en donde se atrincheran los enemigos de Cristo. Las doctrinas de Jesucristo conducen a los pueblos a la libertad, a la moralidad y al progreso".

L'any 1879 no feia molt de temps, tal vegada una vintena d'anys, que teníem una escola municipal de nins i una de nines. Aquell any D. Bartomeu obria una escola de nins en el carrer de Sant Pere. L'any 1881 la seva esposa, D^a. Isabel Oleo, mestra de instrucció pública, obria l'escola evangèlica de nines a la mateixa casa. L'any 1886 hi havia una altra escola en el carrer de Palma.

Del 1889 al 1893 hi ha classe també per a adults. L'assistència és molt irregular; els tres mesos d'estiu no n'hi ha. La classe es fa el vespre i la il.luminació a base de quinqués.

L'horari escolar era aproximadament el mateix que tenim avui en dia (feien una hora més el capvespre). El dematí de 8 a 11 hores, i el capvespre de 2 a 5. De l'any 1879 al 1888, també es feia classe els mesos de juliol i agost, adelantant l'horari una hora el dematí atrassant-lo una hora el capvespre per no patir tanta calor.

Tant a la classe de nins com a la de nines hi calcul una assistència aproximada de 12 alumnes. Aquesta baixa assistència permetia una ensenyança molt individualitzada. Ensenyaven a llegir mitjançant cartilles, també ensenyaven les tables i les operacions bàsiques, Història d'Espanya, Geografia, Aritmètica i Lectures. Els llibres estaven escrits en castellà, menys el catecisme. A cada classe hi havia una pissarra.

Pareix que els alumnes no eren tan sols els fills dels membres de la comunitat, al menys els 10 primers anys. Per Sant Antoni o per la Purificació de Nostra Senyora els nins no van a escola per esser festa en el poble.

L'activitat de les escoles evangèliques provoca una forta reacció per part del clero; així l'any 1888 tendrem en el poble, a part de l'escola municipal de nins i de nines i de les evangèliques de nins, nines i adults, la parroquial de nins i adults i l'escola de nines de ses monges. Pareix que la Societat Obrera també va realitzar activitats escolars. Aquell any es produí el "boom" de les escoles.

CAPITOL XIII

Abans d'entrar en els fets del segle denou posaré amb història fets que he sentit contar; fets que demostren lo escrit fins aquí i bastant frescs. Que els moros i pirates mos ferien no hi ha que dubtar-ho, basta recordar que durant els segles devuit i denou el poble va créixer amb molta rapidesa, de lo qual parlaré en un article quan sigui hora.

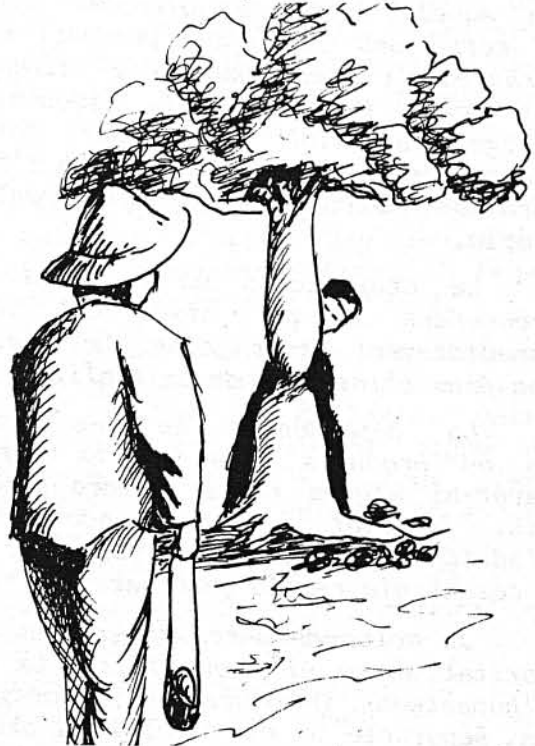
Quan en Sanxu dels Escalons era al.lot, els de la meua edat mos recordam d'ell, era el mosso del bover de Son Jaumell, tenien aquells animals tan ben ensenyats, que quan sentien cridar: "Morus!" pareixia que tenien mosca, tant corrien cap a les cases. Una vegada tengué tengué necessitat de pegar aquest crit i els pirates se'n dugueren una vadella que quedà darrera perquè era coixa.

L'amo En Toni Valero, que morí quan jo era nin, contava lo següent: A Ca'n Valero tengueren una rota a La Cala moltíssims d'anys, més de cent. Quan ell tenia quatre anys, un dia que tots hi eren a fer feina, repararen en unes quantes barques sospitoses. El seu pare les observà i, sospitant que fossin moros o pirates o gent de males idees, li mandà que se n'anàs cap a la vila i que se'n menàs una somera prenys del cavall que tenien en lo encàrrec de que no la fes córrer. Encàrrec que va complir tal com li manaren, mentre que els altres homos desjonyien les mules, les ensellaven i carregaven estant ben alerta a deixar res, agafant el nin aquí vont ara hi ha el cementeri nou.

Els mariners d'aquelles barques desembarcaren a la gola a ont en Sanguis pasturava els porcs de l'Heretat; quan l'homo se'n temé los hi prenien. En Sanguis los feia enfora de la mar per salvar-los de la rapinya d'aquella gent quan n'afinà un, que devia esser més atrevit que els altres, que anava tot sol. En Sanguis era un bon tirador de bronzo o bassetja; se posà a tirar-li pedres tan a ferir que el moro no tengué més remei que arraconar-se a darrera la soca d'un garrover; en Sanguis voltava des d'enfora i el moro també voltava, arredossat darrera la soca que li servia de trinxera; tantes n'hi tirà que en féu un bon caramull, i tan a ferir que el garrover va morir

de la virolla que li feren els cops dels macs.

No bastà això, sinó que, en la nit, anaren a La Mesquida i se'n dugueren la senyora, una nina que hi feia de criadeta i un al.lot que degueren trobar tot sols i sense resistència. Segons referències aquell nin era de Ca'n Pillo, o Colom, del Castell.

Per demostrar això escriuré lo que he sentit contar, no sé a on ni a qui (de lo que en podeu estar ben segurs es de que jo no sé fer cuentos ni rondaies; tot quant he escrit ho he sentit contar o llegit). Que una vegada una barca de contrabandistes esperava el carrègament de tabac a la costa d'Alger. Un mariner s'internà per curiositat terra endins i, passant per la vorera d'una vinya a on hi treballaven un quants homos, sentí cantar en mallorquí i, talment un imant, s'hi acostà escometent també en mallorquí. El cantador va estar molt content i preguntà al mariner de quin poble era; responent que era gabellí el treballador del camp li va dir que eren paisans i li contà com era que el dugueren allà i que la seva família era la dita en el paràgraf anterior.

Això és fresc, cosa de la darrerria del segle devuit. ¿Què devia fer devers el setze, en que els moros tenien una força més gran, encara que en decadència?!

LES DROGUES

Les drogues estan aquí, aprop nostre, un poc amagades, és cert, i enrevoltades d'un poc de misteri, però a l'abast de tots els qui les volen emprar.

El món de les drogues m'han recordat aquell estol de jovenets, assegut en terra amb la mirada perduda, dient paraules i més paraules, allunyats del temps i de l'espai, visquent el viatge fantasiós d'un gust delitós que es convertirà, més tard, amb l'amargura de retrobar-se amb la realitat pròpia.

La drogadicció és un tema molt preocupant i, per això, cal actuar immediatament tant dins la societat com dins l'interior de la família.

La dependència de les drogues no es produeix sense to ni so; sol haver-hi alguna causa d'ordre psicològic, familiar o social que provoca l'addicció i que cal descobrir per a cercar els remeis encertats.

Ja molts de pares han perdut l'autoritat sobre els seus fills. La manca d'honestat individual o professional, la separació o el divorci, l'abús de les begudes alcohòliques o el joc,

poden crivellar la confiança dels infants i enfonsar-los dins el pou de la incomprensió o de l'angúnia.

De vegades és una manca de comunicació o diàleg, motivada per una excessiva rigidesa o una personalitat violenta.

Tampoc és encertada una inhibició total en l'educació dels fills, manifestada en una permissivitat total.

Davant el problema de la droga cal que el jove sigui el primer protagonista de la seva pròpia curació. La família pot ajudar, col·laborar, però jamai podrà prendre les decisions que ha d'assolir el propi interessat.

No hi val gens ni mica augmentar el sentit de culpabilitat. Per això, es fa necessari el diàleg, la comprensió i l'ajuda per a descobrir els interessos i les activitats que facilitin el millorament.

Tots hem de lluitar per fer una família més acollidora, una societat més equilibrada i uns individus més madurs que facilitin la superació de tantes situacions de conflicte. També s'han de suplir les dependències del vici, recreant una llarga teringa d'activitats saludables.

FESTA DE L'ESPERANÇA

Bastantes persones s'han interessat per tenir el text del sermó que Mn. Antoni Gili va fer el dia de l'Esperança en el Castell. L'autor no hi ha tengut cap inconvenient i molt manco nosaltres.

18 de Desembre de 1983

Com anàvem pujant cap a aquest temple, jo pensava en mi mateix i em deia: Mira un poble que es vol retrobar amb les seves arrels històriques. Mira un poble que puja al lloc del seu començament. Al manco una volta en l'any, perseguint una tradició secular, s'enamina al seu Castell-Santuari, redossa material i espiritual de Capdepera.

Trobar-nos arreplegats dins aquest indret de tantes ressonàncies històriques té tot un símbol: voler ser hereus conscients i perseverants de tot allò

que ens configura com a poble ben distingit i com a comunitat cristiana, perquè el Castell i la seva esglésiola medieval, després notablement engrandida foren qui pastaren la identitat i la pròpia manera de ser i d'actuar del poble de Capdepera.

El Castell és l'expressió més decisiva de la protecció contra tants de perills que des de la mar investien el terme.

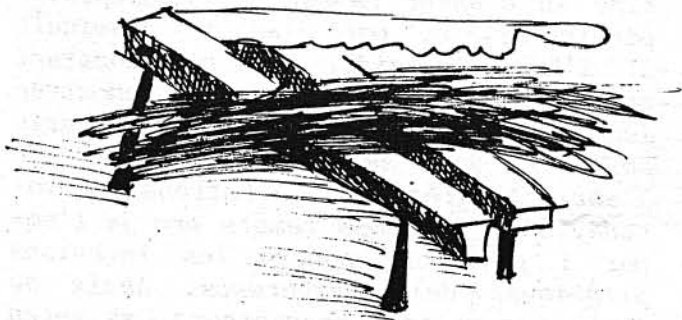
El Santuari on la presència, primerament de Sant Joan i darrerament de la Mare de Déu de l'Esperança, fou de refugi espiritual i de presa de força i de coratge pel testimoniatge cristià.

La devoció a Nostra Senyora de l'Esperança té arrelament molt vell a tota Espanya.

El seu principi s'ha de cercar dins l'època del X Concili de Toledo, hagut l'any 656. Els bisbes reunits desitjaven donar nous honors a la Verge en el misteri de la seva Anunciació i de la seva consagració com a Mare de Déu, i li dedicaren una festa especial, durant l'Advent. (Pareixia que aquelles glòries de la Mare de Déu romanien bastant tapades, a la festa del 25 de març, per caure sempre en temps de quaresma). Així determinaren que el dia octau abans de Nadal (18 de desembre) -avui- fos un dia celebrèrrim i preclar en honra de la divina maternitat de Maria.

Aquella festa s'anomenà Dia de Santa Maria. Poc temps després, per influència de Sant Ildefonso de Toledo, va prendre el nom de l'Expectació del Part. A Mallorca es deia Nostra Senyora de l'Esperança.

Des de Toledo la festa va anar propagant-se per tota Espanya i per fora d'ella. A Mallorca no arribà fins el segle XV. Fou el Bisbe Gil Sanxo Muñoz qui, per la seva particular devoció a la Verge Santíssima i a l'Encarnació, l'any 1433, va prescriure que, a la Seu de Mallorca, es celebràs la Festa de l'Expectació i es cantàs el mateix Ofici que en honra de tal misteri havia compost Sant Ildefonso de Toledo.

Molt ben rebuda hagué de ser aquella festa pel poble mallorquí, ja que molt prest, l'any 1451, el Gremi de Teixidors de Lli, escollia Nostra Senyora de l'Esperança per la seva particular Patrona i Advocada i li aixecava una capella a l'església del Sant Esperit dels Pares Trinitaris, avui de Sant Felip Neri. Aquest fou el primer nucli de devoció a Nostra Senyora de l'Esperança, a Mallorca.

Com que tots els teixidors de l'Illa perteneixien a aquest Gremi -un dels gremis de més força de Mallorca- i tots la tenien per Patrona, d'aquí esdevingué que la seva devoció i culte molt aviat es difongué per quasi tots els pobles de Mallorca.

De fet, a la segona mitat del segle XVI, trobam la capella i confraria de Nostra Senyora de l'Esperança, sostenguda pels teixidors, a Lluçmajor, Manacor, Inca, Sa Pobla, Sóller i Selva.

Semblantment trobam altars de la mateixa devoció en el Santuari de Sant Salvador d'Artà, des de l'any 1576, i en el de Sant Salvador de Felanitx, al manco, des de l'any 1691.

Al desaparèixer els Gremis, en el segle passat, aquesta devoció, a molts de pobles de Mallorca, entrà en quart minvant; però hi hagué un lloc on es conservà en lluna plena i, gràcies a Déu, permaneceix encara avui mateix en els nostres dies: És el Castell de Capdepera amb la seva església convertida en Santuari de Nostra Senyora de l'Esperança.

Una vegada instal·lada la Mare de Déu, tal volta pel gremi de teixidors, el mateix nom tan suggestiu de l'Esperança serví per augmentar la devoció dels habitants del Castell i del seu entorn cap a la Mare de Déu de l'Esperança, enmig de les circumstàncies tan especials en què es trobaven ja en el mateix segle XVI, a causa de les repetides invasions de moros.

Durant el segle XVI, ja consta l'existència de la Mare de Déu de l'església de Capdepera, que no seria altra que la Mare de Déu de l'Esperança.

Uns motius locals particulars hi havia a Capdepera que feren que la devoció a la Mare de Déu de l'Esperança arrelàs i cresqués.

De l'any 1562 és una actuació comunitària de 55 habitants del Castell i terma de Capdepera. Segons aquest important document, el Castell i el terme de Capdepera es trobava, aleshores, en màxim perill per mor de la potència i destresa dels infidels, per estar situat molt veïnat de la mar i enfora de tot auxili i socors.

(segueix a l'altra pàgina)

(ve de la pàgina anterior)

No havia molts d'anys l'arreal de Capdepera havia estat assaltat i despoblats pels infidels i, per tant, els habitants del Castell o la major part d'ells intentaren anarse'n del Castell, com a lloc perillosíssim; d'on amenaçava la dissipació, ruïna i despoblació del Castell i del terme en grandíssim dany del Rei i de l'Illa i Regne de Mallorca.

Per altra banda el metge Llorenç Fe, a punt d'anar-se'n a la cúria reial, s'ha ofert a demanar al Rei que el Castell i terme de Capdepera fos immune de tots els tributs de la Universitat de Mallorca, com és ara, la contribució de la molitla, les impositcions del segell, la impositció i dret de la sal i del quint i altres tributs. Així els seus habitants, guardats amb tal privilegi i immunitat, podran millor socórrer a les seves necessitats, ja que, assaltats per infidels i dedicats a la guarda del Castell, moltes voltes i molts de dies, no poden conrar les seves terres i així estan vora la misèria i la mendicitat.

Davant tot això els honorables Joan Melis, Jeroni Guiscafré i Jaume Melis són constituïts síndics, procuradors i comissaris dels 55 firmants i de tot el Castell i terme de Capdepera per a tractar amb el metge Llorenç Fe de l'esmentat assumpte.

Aquest important document fou firmat dins el mateix Castell, dia 13 del mes de març de l'any 1562.

Enmig d'aquestes circumstàncies augmentà la devoció a la Mare de Déu de l'Esperança.

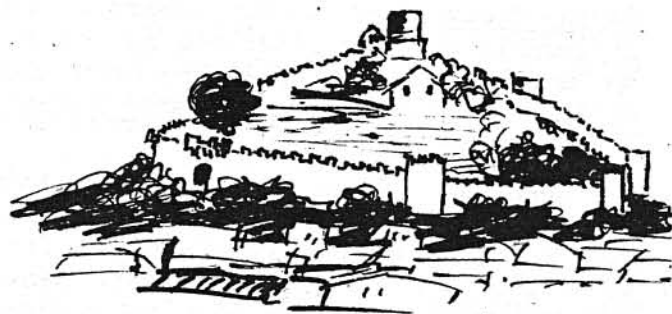
L'any 1601, Antoni Cursach deixa una quantitat a Nostra Senyora Sperança. És el primer pic que apareix aquest nom.

Alguns anys més tard, l'any 1632, l'honorable Miquel Ferrer, àlies Xeix, té i posseeix una sort de terra, tenguda al cens d'una quartera de forment censal, és a dir, mitja quartera a la Confraria de Sant Joan i l'altra mitja quartera a la Confraria de Nostra Senyora de l'Esperança.

Però no vull deixar de donar notícia d'un altre document ja més recent, amb el risc d'allargar-me un poquet massa.

Corria l'any 1866 i el Castell havia passat a ser propietat particular de D. Felip Gili Moranta de Fuster i de D. Josep Quint-Zaforteza.

Davant aquesta situació el Batle i el Vicari de Capdepera conjuntament demanen al Bisbe de Mallorca poder continuar el culte públic a l'Oratori del Castell.

Les raons que aporten són prou interessants. És tal la devoció a la Verge de l'Esperança que es venera a l'antiga església del Castell que, malgrat les dificultats que ha patit fins la d'haver passat a ser propietat particular, no per això ha disminuït ni s'ha esmorteïda, ans per contrari creix de cada dia més, com ho demostren les nombroses presentalles i sudaris mortuoris que adornen les parets de l'antiga església de la Patrona i Advocada. Ella en temps remots era ja l'empar i protecció contra les invasions piràtiques dels barbarescs. Abaix de les seves voltes, prosternats, es veren moltes vegades alliberats miraculosament de tan bàrbares invasions.

Dia 18 de desembre és per a Capdepera un dia gran, dia sant en el qual a l'obligació de no treballar s'uneix la d'oïr missa i no fou bastant, per a fer minvar la devoció, el que l'any 1836, dia 24 d'agost, es traslladà la Reserva a la nova església, dedicada a Sant Bartomeu.

Constants a la cita històrica, celebren la festa de la Mare de Déu de l'Esperança i tots en tenim necessitat de celebrar-la, perquè ha estat i ha de ser el nostre exemple que ens encoratgi a seguir sempre amb prou entusiasme la nostra vida cristiana.

Maria cooperà a la salvació dels homes amb fe i esperança lliures. Aquesta cooperació sobre els homes, l'Església i cada un dels seus membres no és una realitat històrica tancada, sinó que Maria, en plenitud de glòria ran del seu Fill ressuscitat i triomfant al costat del Pare, continua exercitant-la, durant tota la vida de l'Església i fins a la fi dels temps.

Maria és mare i ens vol a tots reunits en una compacta família, unida en l'amor, la llibertat, la complementarietat i corresponsabilitat.

La festa de la Mare de Déu de l'Esperança escau dins el temps d'Advent que juntament amb Nadal és el temps fort de Maria.

En l'Advent, temps de il·lusions i de curolles, contemlam el misteri de Maria, silent i orant a l'espera de Jesucrist. Maria, gràvida de Jesús, gojosa i astorada en la seva espera, és particularment celebrada en els

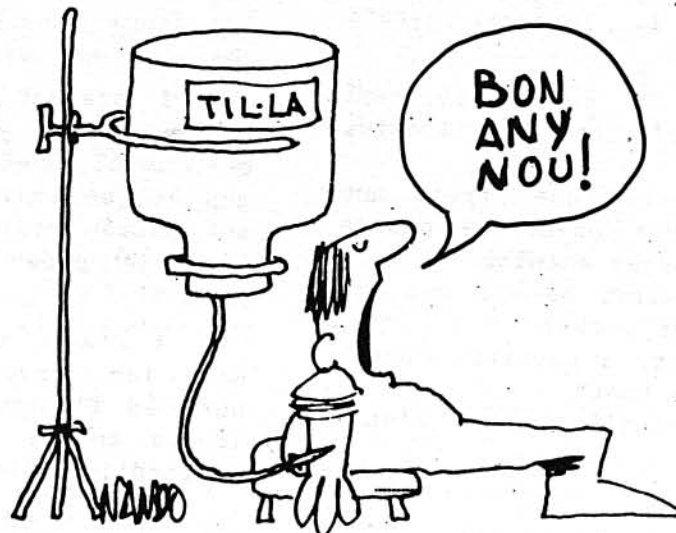
"dies ferials des del 17 al 24 de desembre i més concretament el diumenge anterior a Nadal".

Joan Pau II ho diu amb bellesa i força: "En el temps d'Advent l'Església s'uneix d'una manera particular a Maria. Ella és un gran exemple per a nosaltres en l'espera de la venguda de Crist. Maria és tota ella Advent".

Per altra banda el Bisbe de Mallorca, en la seva Carta Pastoral amb motiu del Centenari de la Coronació de la Mare de Déu de Lluc, insisteix en la importància de les festes marianes vinculades a advocacions locals, per la vida de l'església diocesana i que és un deure nostre esforçar-nos perquè cada una de les nostres festes marianes i cada un dels nostres santuaris recobrin i augmentin la seva condició d'espai privilegiat per el creixement de la vida eclesial.

De tot això no hi ha que ensenyar res al poble de Capdepera, perquè en la celebració anual de la Mare de Déu de l'Esperança, al Santuari de la Patrona, tots ens sentim més germans i ens sabem perdonar, per a fer un projecte que es faci realitat: Una millor comunitat cristiana.

Antoni Gili

15 - desembre - 1983

Entre altres coses el matí assistesc a un partit de basquet. Juguen l'Escolar i l'Artà. El "derby".

Observ com es saluden els jugadors. Pareix que no hi ha mala llet. Sí una certa por, un gran respecte i unes ganes enormes de guanyar per part dels dos equips. Hi ha un sol àrbitre, cosa rara; i a pesar de les moltes equivocacions pareix que tant jugadors com banquet d'ambdós conjunts tenen clar que això és un deport amb el qual es pot disfrutar i no un motiu per retreure velles passions i expulsar l'agra llet que un ha anat acumulant. De totes maneres, pel que sé, com més un en tira, més n'hi queda...

Acaba el partit. Gran alegria en els qui han guanyat. I, és curiós, tots els jugadors de l'equip perdedor saluden i feliciten els guanyadors d'aquesta vegada. I jo dic a l'amic: - Fixa't, això m'agrada...

Però no acaba aquí. En el bar hi ha unes taules preparades amb begudes i distints plats per picar, casi pareix per dinar. Pregunt:

- ¿I això?

- Ah! Això és per als jugadors. Els de casa volen convidar els de l'altre equip.

Vaig esperar un moment i vaig veure com, poc a poc, sortien de les casetes, plegats, comentant les incidències del partit, i, després, picant i bevent.

Mos n'anàrem. I durant el camí vaig comentar aquell fet amb l'amic. I ens preguntàrem:

- ¿Per què deu esser que pareix que pel sol fet d'haver nascut a pobles distints ja hem d'esser enemics?

- ¿Per què solem mirar més lo que mos separa que no lo mos uneix?

- ¿Per què pertànyer a partits o grups distints ens separa tant?

- ¿Per què el deport en lloc d'unir a vegades separa?

- ¿Per què...?

1 - gener - 1984

Vaig a caminar per la muntanya. Necessit retrobar-me. Sent un renou estrany, m'atur, escolt, mir. Veig un tord que vol escapar, està ferit. Veig el cap, el ulls, el bec i sent el gemec de ràbia i, potser, de impotència (record quan, fa anys, era caçador de coll. És el mateix gemec que sentia segons abans de matar-lo. És el bec obert per atacar).

Jo li parl, siul, vaig darrera ell, faig el tic, tic. Li vull expressar que no som enemic, que no li vull fer mal. Estam així una bona estona. Dialogam... Després el deix i seguec el meu camí.

I pregunt al meu amic: ¿Per què serà que és més fàcil esser enemic que amic? ¿Per què tan sovint creim que és més important atacar o defensar-se? ¿Serà veritat que l'odi, la ràbia, l'enveja poden més que l'amor i el servei?

I l'amic em respon: Mira el tord. Mira les persones. A la llarga sempre pot més l'amor, encara que suposi violència envers un mateix i esforç, que no l'odi, la indiferència, el passar...

Això era i no era

Berna, 5 de novembre.

Segons la policia cantonal els manifestants eren més de 50.000. L'objectiu de la manifestació era establir una cadena humana que, partint en dos sentits de la "Casa de la Lliga Nacional", juntàs les ambaixades dels Estats Units i de la Unió Soviètica. Això volia esser un acte simbòlic, pacificador, fruit de la voluntat europea davant les intencions bèl·liques de les dues super-potències. Però les pancartes i les allocucions feien referència a l'explotació del Tercer Món i a la política bèl·lica-imperialista dels U.S.A.

Després es varen veure les cares. La gent estava molt comunicativa i es veia feliç. Tan sols joves o vells: persones que havien viscut la darrera guerra o persones molt joves; al·lotes amb símbols feministes, dues monges joves, estudiants, jovent, molt de personal pelut i barbut, parelles no tan joves amb infants, etc... (¿On era l'"status" productiu de la societat suïssa, l'"status" amb poder adquisitiu?). La secció espanyola dels partits polítics d'esquerra no estava d'acord amb l'acció simbòlica, però eren a la manifestació.

Ara, a casa, he mirat tots els papers que qualcú em va dar; es veu la diversitat de voluntats i maneres d'entendre la pau:

- POCH (Partit Verd Suís). Acusen a Reagan de que el rearmament és la preparació de la guerra. Reagan, igual que Hitler, prepara la guerra per guanyar-la.

- HARE KRISNA (Moviment d'espiritualitat hindú). Diuen que la pau del món és un problema espiritual. El perill d'una guerra és real i està determinat per la llei de "Karma" (reencarnació de la persona). L'única manera d'assegurar la pau és amb la meditació, pronunciant

el nom sagrat de Déu (Hare Krisna), i essent vegetarià.

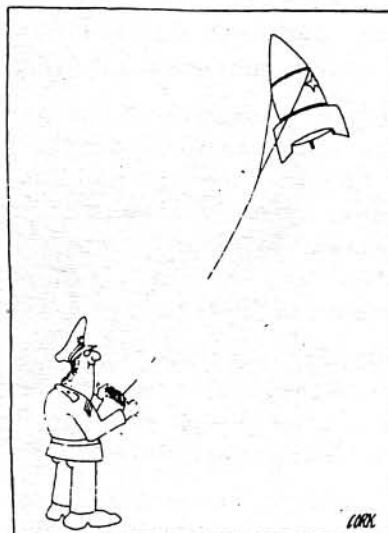
- SOLIDARITAT ENTRE ELS MOVIMENTS PACIFISTES A OCCIDENT I A ORIENT (Europa Oriental).

- AGRUPACIÓ "PER EL COMUNISME". Reagan, Andropov, el món no és vostre!! Denúncia de la no neutralitat suïssa i la seva explotació del Tercer Món.

- ALTERNATIVA VERDA SUÏSSA. Una pau vertadera contra la pau del terror!! Fulles per fer missils de paper i llançar-los als jardins de les ambaixades.

- ROLFGERBER. Tota esperança de pau és desesperança, ja que tots morirem. Tan sols en la Resurrecció de Jesucrist hi ha esperança.

- MOVIMENT 5 DE NOVEMBRE. L'acció simbòlica és bona, però una resistència activa organitzada ho és més encara. Els americans tenen més armament que els russos. Lluita contra la instal·lació dels missils, contra el capitalisme i l'explotació del Tercer Món. Denúncia de la invasió americana de Granada.

- ACCIÓ "ARMAU L'ABISME". Aquesta manifestació no serveix per res. Disfrutau de la vida fins que la bomba caigui!! Jo no som capaç de fer la pau, i que de vosaltres ho sigui, que tiri les armes que porta dintre de sí. Quan vegi les explosions nuclears com a bolets, seré feliç i sabré que prest tot ha acabat. Escoltaré per darrera vegada el disc més estimat i em tallaré les venes; i el suc de la vida rajará i rajará...

- DENEGACIÓ COL·LECTIVA DELS IMPOSTS PER A US MILITAR. Denegació d'imposts a l'estat i la seva inversió per la pau. Conseqüent procés judicial.

¿ TENIM RES A DIR ELS MALLORQUINS RESPECTE DEL REARMAMENT-REAGAN A ESPANYA ?

- Any nou, vida nova! Any nou, entrenador nou!

- Lo d'en Pedro Rios eren faves comptades. Vaja, que se veia venir! Ja vos en parlàvem el mes passat. El cessament de l'entrenador manacorí no ha vingut de nou a ningú.

- El canvi d'entrenador sol esser, ja ho sabeu, l'escut amb que els directius es defensen dels seus propis errors

- No ho deim per a defensar en Rios, però lo cert és que ni l'any passat ni enguany ha pogut fer feina amb una plantilla de jugadors estable.

- Des de "Cap Vermell" ho hem vingut denunciant freqüentment. L'"Escolar" està excessivament militaritzat. Entre llicències, permissos, guàrdies i altres herbes, no arribes a sebre mai amb quins jugadors pots comptar.

- L'any passat en Rios mos manifestava que aquesta temporada no estava dispost a fer feina en les mateixes condicions. O bé l'han enganat o bé s'ha deixat enganar, però lo cert és que, d'un any per l'altre, les coses no han canviat gaire.

- Havia de caure un cap i ha caigut el d'en Rios. I s'havia de posar un cap nou i s'ha posat el d'en Pep Fuster, fins ara entrenador dels juvenils.

- Amb l'acceptació del càrrec, en Pep juga amb un ganivet de dos talls. Si les coses surten bé, pot significar la confirmació de la seva capacitat com a entrenador. Si les coses no se componen, i no és molt senzill compondre-les, pot significar el seu estancament definitiu en les categories inferiors.

- És una oportunitat que esperam que aprofiti, pel seu propi bé i pel de l'"Escolar". De fet, també és improbable que l'equip jugui més malament de lo que ho ha vingut fent darrerament.

- Amb el pas d'en Pep Fuster dels juvenils a la preferent, en Joan Terrassa ha passat dels alevins als juvenils. Dels alevins se'n cuidarà en Guillem Danús. Tots ells, més en Gambins, en Serapio, en Carlos Loshuertos, n'Agustín

Muñoz i la col.laboració d'en Pep Gallego, formen un planter de tècnics nascut de l'escola de l'"Escolar". I mai més apropiada la redundància.

- Sens dubte, si la desaparició d'en Rios de l'escena del futbol local té un caire positiu, aquest és el de possibilitat una major coordinació entre els equips de les distintes categories.

- Així mateix, aquesta és una constatació de que la cantera segueix donant fruits, si no en jugadors, sí en entrenadors. Alguns d'ells amb títol, altres camí de la titulació, i tots amb una decidida vocació de servici cap al futbol en general i cap a l'"Escolar" en particular.

- Al final de la lliga farem balanç. Per ara, lo únic que podem fer és donar un vot de confiança a en Pep Fuster i aconsellar, una vegada més, que els directius se replantegin seriosament la política de fitxatges.

- Els equips de basquet, masculí i femení, han tengut unas llargues vacances amb motiu de les festes de Nadal i Cap d'Any. Per als al.lots, aquestes vacances poden haver suposat una frenada en un moment d'autèntic llançament. El darrer partit jugat a Na Taconera, contra el Sant Salvador d'Artà, va esser la confirmació del bon moment de joc pel que atravessava l'equip.

- Sens dubte, el basquet ha estat, a nivell deportiu, l'autèntic "boom" del 83, del que n'esperam una continuació en el decurs del 84.

- Bona part del mèrit, és de justícia fer-ho, s'ha d'atribuir a en Tomeu Català, bon entrenador i millor psicòleg. El fet d'estar mentalitzats per a perdre tots els partits i haver-ne, ja, guanyat tres, contribueix al l'existència d'una certa eufòria.

- Desitjam a tots els deportistes de Capdepera i Cala Rajada que aquest any 84 que acabam d'estrenar els ompli dèxits en llurs activitats respectives.